

# DELRAPPORT FYRA – ETT DELTAGARPERSPEKTIV PÅ SAMVERKAN

---

2011-08-29

Rebecka Forssell



## **Inledning**

Malmö högskola utvärderar den av Finsam stödda processen Stegen. Denna delrapport är en av flera utvärderingsrapporter som återkopplas till styrgruppen för Stegen under processens gång. Fokus i föreliggande delrapport är deltagarnas syn på Stegen och deltagarnas syn på den samverkansprocess som Stegen syftar till att bygga upp. Tidigare rapporter (delrapport två och tre) utgick från ett handläggarperspektiv respektive styrgruppsperspektiv på hur samverkan praktiseras inom ramen för Stegen. Vad som har framgick i delrapport tre, var att den samverkan som byggts upp inte var en samverkan mellan myndigheterna utan en samverkan mellan Stegen och respektive myndighet. Mot bakgrund av det har samverkan lyfts fram under styrgruppsmöten och lärseminarium. Diskussionen kommer att fortsätta i denna rapport eftersom det är en mycket central fråga. Samverkan, och behovet av samverkan, leder även in på frågan om vad som sker med processen efter Finsams finansiering upphör. Även detta är något som diskuterats under processens gång men som ska diskuteras vidare under lärseminariet. Två av Stegens tre år är genomförda och det är hög tid att fatta beslut om hur (eller om) Stegen ska leva kvar som process.

Resultatet av denna utvärderingsstudie visar på ett mycket gott omdöme för Stegen som verksamhet. Flera framhåller att tiden de har haft i Stegen har haft en positiv effekt på dem – att de skapat rutiner, fått bättre självkännet, att de brutit negativa mönster. Några av deltagarna i utvärderingen menar till och med att deltagandet i Stegen har haft en avgörande roll i deras utveckling. På individnivå kan Stegen hävdas ha en mycket god påverkan. Deltagarstudien bekräftar dock tidigare rapporter om att det inte sker samverkan *mellan* myndigheterna i Stegen vilket påvisar att Stegen har en mindre påverkan på organisationsnivå, vilket vi ska återkomma till senare. Däremot framgår att Stegens kontakter med samtliga myndigheter har positiva konsekvenser för deltagarna.

## **Metod**

För det empiriska underlaget har tio intervjuer genomförts med deltagare i Stegen. Inledningsvis slumpades trettio namn fram på deltagare som har deltagit i Stegens alla led. Av dessa trettio skulle medarbetarna på Stegen boka in intervjuer med drygt tio deltagare. Majoriteten av deltagarna har tillkommit på det tilltänkta sättet men med några få undantag. Då intervjuerna genomfördes i Stegens lokaler fylldes luckor, som uppstod av en deltagare inte kom eller att ingen intervju var inbokad, på med personer som arbetstränade samtidigt i lokalen. Två av de deltagare som ingår i studien har tillkommit på det viset. Ambitionen var att deltagarna som ingick i studien skulle avslutats i Stegen för att ha erfarenhet av hela ledet – från remittering till avslut. Deltagarna skulle då ha varit med på samtliga

uppföljningsmöten med myndigheten på Stegen. Detta gällde inte för de två deltagare som tillkom i efterhand då de fortfarande deltog i projektet. För studien har en jämn fördelning eftersträvat mellan deltagare som kommer från Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Malmö Stad.

### **Samverkan genom trepartssamtal**

I en tidigare utvärderingsrapport problematiserades huruvida det sker en samverkan *mellan* myndigheter i Stegen. Slutsatserna som drogs i delrapporten är att Stegen samverkar med samtliga myndigheter, men att det inte sker någon samverkan mellan de myndigheter som är tänkta att samverka, det vill säga Försäkringskassan (FK), Arbetsförmedlingen (AF), och Malmö Stad. Stegen är en tidsbegränsad process på så vis att Stegen är beroende av tillförsel av externa medel för att existera, vilket finns att tillgå under en treårsperiod. Därför riskerar även samverkan, om den byggs upp mellan Stegen och respektive myndighet, att bli temporär. Föreliggande deltagarstudie bekräftar bilden om att det inte sker samverkan *mellan* myndigheterna i processen. Även om deltagarna i studien har, tillsammans med personal från Stegen, regelbunden kontakt med den myndighet som remitterar dem till Stegen, är det vid flera tillfällen samma myndighet som tar vid efter deltagandet i Stegen. Detta gäller för deltagare från Malmö stad och AF, och i en del fall FK's deltagare. Som nämns i föregående utvärderingsrapport är det en konsekvens av att en del deltagare inte når upp till tillräckligt många timmar i sin arbetsträning för att kunna slussas vidare till nästa myndighet, men det bottnar även i hur projektet en gång har riggats<sup>1</sup>.

Ur intervjuerna med de tio deltagarna framgår ändå att Stegen spelar en viktig roll i deltagarnas kontakter med myndigheter. Genom att delta i Stegen får de träffa den myndighet som handhar deltagarens ärende tillsammans med kontaktpersonen i Stegen via trepartssamtal. Samtliga av de deltagare som ingår i studien berättar om att det har haft täta uppföljningar. Treparsamtalen beskrivs som givande, mötena är regelbundna och sker genom fysiska träffar. Genom tät kontakt med myndigheten får deltagarna kontinuerlig information och det skapas flera tillfällen då deltagaren kan ställa frågor. Bland de deltagare som kommer från FK eller AF är det flera som varit sjukskrivna en längre tid, och i intervjuerna med dessa framgår även att en del av dem känner en oro över sin rehabilitering samt att förlora sin inkomst till följd av de nya sjukförsäkringsreglerna. En av deltagarna i studien tycker därför det är bra med trepartssamtalen eftersom det ger henne information om vad som sker.

---

<sup>1</sup> Se vidare i delrapport tre, på [www.finsamimalmo.se](http://www.finsamimalmo.se)

De [treparsamtalen] är rätt informativa, jag kan uttrycka min oro och man kan informera om vad som sker. Det blir en uppdatering, jag känner att alla har koll, det är inget som hänger i luften.

Att träffa handläggaren regelbundet kan på så vis innebära att frågor kan ställas när de dyker upp vilket minskar oro och stress. En annan deltagare ansåg de täta trepartssamtalen bidrog till att hennes arbetsförmedlare hölls uppdaterad om deltagarens utveckling.

Min arbetsförmedlare får reda på att jag klarar av det och att jag trivs här. Att det går bra för mig istället för att hon får negativa svar. [...] Då vet hon att hon kan lita på mig här.

Vad som utmärker sig mest i deltagarnas svar är att mötena bidrar till att deltagaren får en bättre kommunikation med handläggaren på den myndighet som handhar ärendet. Nästan samtliga av deltagarna i studien berättar att de känner en stor tillit till sin kontaktperson på Stegen, att det finns en bra relation dem emellan och att kontaktpersonen har en bra kännedom om deltagaren. I trepartssamtalen är det därför flera deltagare som anser sig komma till sin rätt. Deltagarna anser att de blir lyssnade på men också att deras kontaktpersoner på Stegen är bra på att framföra vad deltagaren är i behov av. Flera deltagare menar även att kontaktpersonen på Stegen får gehör för de rekommendationer som denne ger. Rehabiliteringsprocessen sker på så vis efter individens behov och önskemål. En deltagare berättar.

Det kändes bra att Stegen var på min sida och de var där för mig. De såg verkligen till mig och jag kände inte att det som jag varit rädd för – att nu tänker de att jag klarar det här och att de kan sätta mig nästans på halvtid – utan det var mera – vad XX [deltagaren säger sitt namn] behöver är...

En annan deltagare beskriver att han känner sig sedd och lyssnad på genom mötena i trepartssamtalen.

Det var jättebra. Först och främst handlade det för mig att få dem [handläggaren från IoF] att inse vad som gäller för mig. Du kanske vet själv om soc att man lämnar in en lapp och sen får man träffa dem var tredje vecka. När Violetta berättade börjad dem att lyssna! Jag har allt att tacka Violetta, hon har stått på sig. Hon har fixat med tandläkare, glasögon och så vidare.

Vad deltagarna uttrycker i citaten ovan inrymmer minst två aspekter. Det ena är att kontaktpersonen på Stegen överbryggar kontakten med myndigheten och att deltagarna känner en bundsförvant i sin kontaktperson. Detta kan hävdas skapa mindre oro hos de deltagare som behöver anpassa sig till de nya sjukförsäkringsreglerna. Den andra aspekten är att deltagandet i Stegen innebär att deltagaren, med hjälp från Stegen, kan förmedla en helhetsbild av vad deltagaren klarar av eller är i behov utav. Helhetsbilden skapas genom Stegens arbets sätt, dvs. genom

individuella samtal och arbetsträning i grupp. Stegens arbetssätt kommer vi att återkomma till längre fram i rapporten.

### **Att undvika glapp**

Samverkans främsta syfte beskrivs ofta vara att undvika glapp (Sjöström 2006), att deltagaren inte ska "falla mellan stolarna". De flesta deltagarna i studien problematiserar inte myndighetssamverkan. Deltagarna har kontakt med den myndighet som handhar ärendet. Ingen av AF eller Malmö stads deltagare menar heller att de har behov av någon ytterligare myndighet, eller att de saknar närvaron av någon annan myndighet under trepartssamtalen. Till detta finns flera tänkbara anledningar. En aspekt är att deltagarna inte förväntar sig att myndigheterna ska samverka. En annan aspekt är att deltagarna inte är i behov av att myndigheterna samverkar.

Tre av de tio deltagare som har deltagit i studien problematiserar dock att det uppstår en väntan mellan deltagandet i Stegen har upphört och att de kommer vidare till en praktikplats. Detta gäller för de deltagare som har remitterats av FK och som gått vidare till FK's fördjupade samverkan med AF. Stegens åtagande slutar efter att deltagaren skrivs ut. Att hjälpa deltagarna med att hitta en praktikplats ligger alltså inte på Stegens bord. Jag anser ändå att detta glapp, som några av deltagarna ger uttryck för, är viktigt att uppmärksamma då samverkan genom Finsam ska bidra till en process där denna typ av fällor ska undvikas. Det är också möjligt att glappet kan överbryggas genom att uppmärksamma problemet och diskutera det på styrgruppsnivå. En av de tre deltagare från FK som lyfter fram problemet med väntan på praktik berättar om vad han anser att "mellanrummet" har för konsekvenser.

Det som är dåligt är att det är ett mellanrum mellan Stegen och praktikplatsen. Det har gått en månad nu emellan. Annars hade man kunnat hoppa direkt från Stegen till en praktikplats och hjulet rullar liksom. Det har gått över en månad. När man hade fått upp rutiner på morgonen.

Deltagaren har varit på en informationsträff på arbetsförmedlingen och han har träffat sin nya handläggare, men detta gjorde han efter deltagandet i Stegen. Under tiden i Stegen var det hans handläggare från FK som följde hans rehabiliteringsprocess. En liknande historia berättas av en annan deltagare som uppger att han har gått hemma i sex veckor sedan hans ärende avslutades på Stegen. Även denna deltagare berättar att hans nya handläggare från AF inte närvarade vid det sista avslutningsmötet. Deltagaren berättar om hur han har upplevt tiden mellan Stegen och praktikplats.

Det har inte varit så stimulerande. Jag har bara gått hemma och inte gjort någonting, så jag ser fram emot att komma igång nu med någonting. [...] Jag har blivit mer passiv och sover bort mycket. Så tristess liksom.

Deltagaren berättar att han ska träffa sin AF handläggare nästa vecka och att han har fått hintar från sin arbetsförmedlare att en praktikplats ska kunna erbjudas honom då. Deltagarnas resonemang vittnar om att de upplever ett bakslag av att gå från en rehabiliterande aktivitet till att gå hemma i väntan på praktik. En liknande diskussion förs av en tredje deltagare. Även denna deltagare kommer från FK och ska vidare till fördjupad samverkan. Deltagaren började känna sig friskare tidigt under rehabiliteringen och berättar att hon fick lov att skrivas in i fördjupad samverkan med AF trots att hon inte var färdig med sin rehabilitering Stegen. Deltagaren beskriver att det inte tillhör rutinerna utan att ett undantag gjordes för henne. Deltagaren ville förvalta den tid hon har till att komma tillbaka arbetslivet på bästa sätt, men hon ville även undvika att vara utan en aktivitet. Deltagaren hade upplevt under juluppehållet från Stegen, som varade i två veckor, att hon började "dippa" att hon började falla tillbaka i gamla mönster med negativa tankar. Deltagaren berättar även att handläggaren på AF skulle närvara vid det sista utslussningssamtalet tillsammans med sin kontaktperson på Stegen och Försäkringskassan, men att handläggaren från AF inte kom. Deltagaren berättar.

Min förhoppning om hon [Af handläggaren] hade kommit var att det skulle gå lite fortare att hitta ett ställe att arbetsträna på. Då hade Försäkringskassan kunnat ge henne information om var jag var. Hon har ju förmodligen fått alla papper, det är jag övertygad om, men det personliga mötet ger ju mer mera. Då hade hon sett att jag var ganska frisk för att kunna gå vidare till arbetsträningsplats.

För denna deltagares del har det ändå löst sig på ett bra sätt. Deltagaren har fått stanna kvar på Stegen i en och en halv månad efter att hon avslutats. Ett undantag från hur det normalt sätt går till, men deltagaren beskriver sig själv som självgående och kanske lite som en handledare för de andra som arbetstränar. Deltagaren har även lyckats skaffa sig en praktikplats i verksamheten belägen en våning ner från Stegens verksamhet. Även om det löste sig på ett bra sätt för den enskilde deltagaren går det att problematisera huruvida det är ett organisatoriskt problem att deltagare som ska vidare till fördjupad samverkan upplever ett glapp. Det vill säga ett problem som bör lösas på organisatorisk nivå genom att bygga upp en samverkansstruktur.

### **Stegen - en plats för rehabilitering**

Stegens verksamhet är mycket uppskattad av de deltagare som kommit till tals i denna studie. En del drar paralleller med andra erfarenheter som de har av projekt, och vad som framgår som det mest karaktäristiska för Stegen är dess varma, lugna atmosfär. Stämningen beskrivs genom ord som "familjär" och "hjärtligt". Nästan samtliga i studien lyfter fram de

goda relationer som har skapas under deras tid på Stegen. De goda relationerna är dels till personalen på Stegen. Flera deltagare känner ett engagemang från samtliga bland personalen, och flera av deltagarna i studien uppger även att de känner tillit till fler av personalen än den som är utsedd till ens kontaktperson. Dels är det de goda relationer som uppstår mellan deltagarna i Stegen. Bland deltagarna uppstår en god stämning och man hjälper och stöttar varandra. Min bedömning är att Stegens småskalighet (få antal deltagare och personal och trevliga lokaler) bidrar till denna familjära känsla som deltagarna i studien beskriver. Den familjära stämningen skapar ett engagemang och deltagarna känner sig sedda och inspirerade i sin återgång till arbetslivet. Två av deltagarna i studien använder uttrycket att inte känna sig som en "*siffra i statistiken*" för att beskriva rehabiliteringen på Stegen. En person förtydligar detta genom att personalen på Stegen kan ens namn. Personalen på Stegen cirkulerar runt bland deltagare och flera berättar att personalen tar sig tid för dem.

Deltagandet i Stegen beskrivs även som lugnt och utifrån ens egen takt. En person beskriver det som "*basic*" och betonar att deltagandet i Stegen är rehabilitering, "*rehabilitering in i arbetslivet*". Rehabiliteringen handlar om att komma in i ett socialt sammanhang efter flera år utanför arbetsmarknaden, att få nya rutiner och bryta negativa mönster. Men ur deltagarnas resonemang handlar det även om personlig utveckling. Några av deltagarna berättar att deras självkänsla har ökat. Två personer menar att de har hittat tillbaka till sig själva, så som de var innan de blev sjuka. En av dessa deltagare deltog i processen genom Malmö Stad och har ett missbruk bakom sig. Denna deltagare menar att han "*blivit väckt inombords*" och kommit tillbaka till sitt "*gamla jag*". En annan deltagare från Försäkringskassan, beskriver sin utveckling som att hon har "*börjat blomstra*".

Det är få deltagare som har något negativt att säga om verksamheten. Några deltagare önskar dock att de kunde fått byta mer mellan arbetsstationerna. Arbetsstationerna, som består av en syateljé, trädgårdsverksamhet, köksverksamhet och datorstation, är alla små arbetsplatser med begränsade antal platser. Utifrån hur deltagarna i studien beskriver sitt arbete i stationerna följer det ett traditionellt könsmönster där fler kvinnliga deltagare lockas till syateljén och fler män till trädgårdsarbetet. Ett par av deltagarna har diskuterat att det finns för få arbetsstationer som drar till sig män. En av de manliga deltagarna i studien arbetade vid trädgårdsstationen när han deltog i Stegen, och menade att det fanns för lite arbetsuppgifter vid denna station vintertid. Till detta bör dock framhållas att Stegen utvecklat trädgårdsstationen sedan denna deltagare arbetstränade i Stegen. Bland annat har Stegen fått en bod på

tomten som möjliggör fler arbeten året runt. Stegen är en relativt liten verksamhet och som vi ser kan det skapa problem med att arbetsstationerna är små. Samtidigt överväger deltagarnas positiva aspekter på att verksamheten är liten, de negativa. Deltagarna beskriver arbetet vid stationerna också som ett sätt att komma nära handledaren och andra deltagare. Några av deltagarna menar även att arbetet vid stationerna gör att personalen på Stegen får ett bättre helhetsgrepp om dem. Handledaren uppmärksammar beteenden hos individen när de arbetar, när de befinner sig i grupp och så vidare, vilket kan tas upp under de individuella samtalen mellan deltagaren och dennes kontaktperson. Det uppstår på så vis ett helhetsgrepp där hela personalstyrkan hjälps åt i deltagarnas utveckling.

### **Tidsaspekten**

Tidsaspekten har varit en återkommande fråga under Stegens hittills två år. Detta har gällt deltagare från FK och AF som numera har tio veckors tid till rehabilitering på Stegen (men med möjlighet till förlängning i två veckor). Under projektets gång har FK bemött kritiken och öppnat upp för en mer flexibel hållning. Samtidigt måste FK förhålla sig till centrala riktlinjer och den begränsade tid en klient har innan de blir utförsäkrade. Även om diskussionen om tid till rehabilitering kan tyckas utspelad, att berörda myndigheter har gjort vad de kan, ska tidsaspekten ges lite utrymme i rapporten men då ur ett deltagarperspektiv. Samtliga av de deltagare i Stegen som kommer från FK eller AF lyfte nämligen fram tidsaspekten på frågan om det är något som de anser varit mindre bra i deltagandet i Stegen. En av dessa deltagare berättar.

Det var först de sista två veckorna som man började komma in i det. Den första tiden var en läkningsperiod. Och det är så många säger, att när man väl kommit på banan ingen då är det slut.

En annan deltagare berättar.

Tio veckor är ingenting. Speciellt inte när man bara går några timmar om dagen, och det är vanligt här. Ingen var här i fyra timmar utan det är mera såna som jag, som fortfarande är sjuka, och kommer några få timmar. Så tio veckor det är inte mycket.

En annan deltagare beskriver hennes stress med kort tid till rehabilitering på Stegen.

Det borde finnas ett steg till efter Stegen, för det kan bli för tufft hopp för många, det blir en oro i det. Vet man att – nu har jag den här tiden – då kan det bli en stress. Att man känner att nu måste jag bli frisk under den tiden annars går det åt helvete.



Samtliga av deltagarna från FK och AF har lyft fram att de anser att tiden på Stegen har varit för kort. Några av deltagarna känner en stress över att komma ut på arbetsmarknaden eller att bli utförsäkrade. Även om en del anser det vara stressande att de har en kort tid till förfogande, anser de att takten på Stegen varit "lugn" eller "lagom" samt att Stegen utgått från varje individ. Möjligen kan detta vara motstridigt för deltagaren. Att å ena sidan förhålla sig till den rehabiliteringsprocess som är centralt styrd, å andra sidan arbeta lugnt och försiktigt framåt på Stegen. Deltagarnas goda omdöme om Stegen botten dock i att de får möjlighet att komma tillbaka i egen takt och att personalen på Stegen utgår från den individ som de har framför sig.

## **Diskussion och slutsatser**

En process likt Stegen kan utgöra påverkan på olika nivåer. Processen kan göra skillnad på individnivå, på organisationsnivå och på samhällsnivå. På individnivå menas att insatsen gör skillnad för den individ som myndigheterna samverkar kring. På organisationsnivå handlar det om att samverkan ska ha bestående effekter i de myndighetsorganisationer som ingår i Stegen samverkan. På samhällsnivå innebär det att Finsam projekten förändrar strukturer på central nivå. När Stegen utvärderas är det framförallt på individ – och organisationsnivå som analyser görs. Skillnader på samhällsnivå är snarare något som sker i förlängningen av att möjligheter och hinder uppmärksammas i samverkansprocesserna (vilket bland annat görs genom i utvärderingsrapporter av Finsam projekten). För deltagarna i studien råder det ingen tvekan om att deltagandet gjort ett avtryck på dem. Nästan samtliga av deltagarna i studien anser att det fått bra hjälp på Stegen. Det handlar om att skapa nya, goda rutiner, få personlig hjälp och utvecklas som människa i sin rehabilitering mot arbetslivet. Någon beskriver deltagandet som en milstolpe i sin personliga utveckling och flera beskriver att Stegen har gett dem en push i rätt riktning. På organisationsnivå är det desto svårare att i dagsläget dra slutsatser om dess effekter. Samverkan sker mellan Stegen och respektive myndighet. Då Stegen är en temporär verksamhet, på så vis att det i dagsläget endast är klart att Stegen har finansiering under tiden som Stegen är en Finsam process, är det svårt att hävda att Stegen gör skillnad på organisationsnivå. För att resultatet ska vara bestående, det vill säga en del av en process som består efter Finsams finansiering upphör, krävs att Stegen implementeras och blir en del av ordinarie verksamhet. Om samverkan i Stegen vore en process *mellan* myndigheterna hade samarbetet kunnat hävdas ha mera direkta effekter, då de nya samverkansrutinerna byggts in i de ordinarie verksamheterna. Då samverkan sker mellan Stegen och myndigheterna är projektet beroende

av en fortsatt finansiering för att ha långsiktiga effekter på organisatorisk nivå.

Vad deltagarna lyfter fram i rapporten är det stöd och den personliga hjälp de får genom Stegen, det vill säga de rehabiliterande aspekterna. När det kommer till samverkan beskrivs behovet av kontakt med fler myndigheter än den som remitterat ärendet, som lågt bland de deltagarna från Malmö stad och AF som ingått i studien.<sup>2</sup> Mot bakgrund av det kan det problematiseras om det kanske är mera rimligt att se Stegen som en åtgärd, där deltagarna erbjuds något som de ordinarie myndigheterna inte har möjlighet att ge inom ramen för sina organisationer. Deltagarna får individuell hjälp och personalen på Stegen, socionomerna tillsammans med handledarna, skaffar sig en helhetsbild av individen som de sedan förmedlar till den myndighet som ansvarar för deltagarens ärende och rehabiliteringsprocess. Treparsamtalens funktion, där deltagaren, kontaktperson på Stegen och den myndighet som handhar ärendet träffas, ska inte förringas utan framhålls som något positivt av deltagarna. Personalen från Stegen hjälper deltagaren i kontakten med den myndighet som handhar ärendet. Utifrån deltagarnas syn på myndighetskontakter kan det ändå problematiseras om det är samverkan mellan myndigheter som Stegens målgrupper har behov av eller om det primärt är de rehabiliterande aktiviteterna som Stegen erbjuder? Och vad är det de myndigheter som ingår i samverkan behöver - fördjupa samverkan *mellan* myndigheterna kring målgruppen eller få ta del av de rehabiliterande tjänster som är svåra att erbjuda inom den egna organisationen?

Som underlag för diskussion under lärseminariet, då denna rapport återkopplas, författas här rapportens slutsatser i punktform. Därefter följer diskussionsfrågor till seminariet.

- Deltagarstudien bekräftar tidigare slutsatser om att det inte sker en samverkan *mellan* myndigheterna.
- Treparsamtalen som sker mellan deltagaren, deltagarens kontaktperson på Stegen, och den myndighet som handhar deltagarens ärende, beskrivs som givande. Personalen skapar sig en helhetsbild av deltagaren vilken de kan förmedla vidare under treparsamtalen.

---

<sup>2</sup> Under lärseminariet 2011-08-29 uppger processledaren för Stegen att deltagarna från Malmö stad visst har behov av kontakt med andra myndigheter. Av de myndigheter som ingår i Finsam samverkan om Stegen, har deltagare från Malmö stad kontakt med AF. Deltagarna skrivs in på AF när ärendet avslutas på Stegen. Vidare diskuteras tidsaspekten, att det finns en risk att deltagare som ingått i studien kan ha glömt att de har haft kontakt med andra myndigheter, då det i den del fall gått några månader från att de deltagit i Stegen till att de medverkat i utvärderingen.

- Helhetsperspektivet kommer bl.a. av att personalen på Stegen observerar deltagarens arbete vid stationerna samt genom de individuella samtalen.
- För deltagare som kommer från Försäkringskassan men ska gå vidare till fördjupad samverkan uppstår ett glapp mellan att deltagaren skrivs ut från Stegen och ska påbörja sin praktik. Glappet innebär att de nya rutiner som deltagaren byggt upp under Stegen riskerar att gå förlorade.
- Deltagarna uttrycker sig väldigt positivt om Stegen. De beskriver en verksamhet som sysslar med rehabilitering från grunden där deltagaren kan komma tillbaka till arbetslivet i egen takt.

### **Diskussionsfrågor**

- Är det samverkan mellan myndigheter som den målgrupp Stegen arbetar med är i behov av eller är det de rehabiliterande åtgärderna som Stegen erbjuder? Och vad är det de myndigheter som ingår i samverkan behöver. Fördjupa samverkan mellan myndigheterna kring målgruppen, eller få ta del av de rehabiliterande tjänster som man inte kan erbjuda inom den egna organisationen?
- Finns det ett behov av att samverka? Är det givande att formulera detta behov i efterhand? Och hur ska i så fall den samverkan se ut?
- Vad görs för att Stegen ska överleva efter Finsams finansiering har upphört?

### **Referenser**

Samordningsförbundet Finsam i Malmö. Verksamhetsplan 2011

Sjöström Agneta - Finsam. En möjlighet för effektivare samverkan mellan myndigheter. Rapport, september 2006